

De ongelovige Christen (een eigentijdse christen ?...)

Toen de Oude Grieken hun stempel op onze beschaving drukten, beleden zij een ingewikkelde religie van goden en helden en (menselijke) offers. Ook de Romeinen die eeuwen daarna hun beschaving overnamen en naar hun hand zetten hadden hun eigen goden uitgevonden en er kwam maar een einde aan hun geloof toen de christenen de fakkel overnamen, deze keer met maar één enkele God. En mocht dit wat pover klinken, dan deden zij er als toegift toch nog de drie goddelijke personen (de Vader, de Zoon en de Heilige Geest) bij.

Was de Griekse en de Romeinse beschaving gestoeld op imaginaire krachten ? Allicht. Maar toch deed het besef van die onwerkelijke verbeelding geen afbreuk aan de beschaving die er uit voortvloeide of waarvan zij het uitvloeisel zou zijn. Niemand zal een classicus die enthousiast Homerus of Cicero citeert en zich verdiept in de studie van de Ilias en de Odysseus laatdunkend bestempelen als een idiote gelover van hersenschimmen.

Wellicht zal mettertijd het christendom hetzelfde lot ondergaan, nog vroeger misschien dan de oergodsdienst waarvan het zich afsplitste: het jodendom of een latere schisma: de moslim

Wat ik hiermee wil zeggen is dat het best mogelijk is de hersenspinsels van de godsdienst, met hemel en hel, schepping en verrijzenis, verdoemenis en straf. achterwege te laten, zonder de beschaving die er mee gepaard ging tezelfdertijd met het badwater weg te gooien.

Ik weet het, er zijn andere obstakels, zowel uit het verleden als huidige: de vervolging van ongelovigen, de Inquisitie, de strakke en onwerkelijke ethische- en geloofsregels. Het zijn veelal gevolgen van de regel dat elke ideologie die grote aanhang krijgt de bovenlaag van extremisten, machthebbers en machtwellustelingen aantrekt, die zich dan in een mum van tijd aan het hoofd van de beweging geplaatst hebben, hetzij als kerkvader, als paus, als voorvechter, als kruisvaarder, als heilige, of als....terrorist-met-goddelijke-zending....

Het is een fenomeen dat elke ideologie ondergaat.. Het extreme socialisme, zijnde het communisme, op zich een best verdedigbare utopie, kreeg vaste voet na uitroeiing van ettelijke miljoenen tegenstanders in Rusland, China of elders. Het liberalisme, ontstaan einde 18e eeuw in Frankrijk met de leuze "liberté, fraternité, égalité" baande zich een weg via de guillotine....Beide richtingen blijven echter waardevol ondanks deze ontsparingen in hun verleden.

Ik kan dan ook het christendom als drager van onze tweeduizendjarige beschaving niet zonder meer afschrijven om reden van zijn onwerkelijke geloofsbasis of zijn historische aberraties. Haar leer (zij het zelfs meer in theorie dan in de praktijk) van naastenliefde, broederlijkheid, respect voor de mens, voor ouders, voor vriend en vijand, heeft van de westerse wereld in de voorbije twintig eeuwen per slot van rekening de meest menselijke gemaakt. Haar plechtstatige liturgie kan mij nog steeds als mens en als kunstliefhebber bekoren en ik verheer niet dat ik nog steeds een huwelijk of een begrafenis met de kerkelijke liturgie omweven, verkies boven de droge, meer rationele burgerlijkheid, zonder deze echter ook maar enigszins af te keuren.

Ik kan mij best indenken dat niet iedereen er zo over denkt. Het is in mijn geval zeker ten dele een kwestie van opvoeding, traditie en jarenlange beleving. Als man in de laatste jaren van het leven hecht men zich meer en meer aan zijn verleden, zegge zijn jaren van intens beleven, zeg maar: conservatisme. En traditie en conservatisme vind ik niet eens verfoeilijke woorden....

Is er iets waar ik een gloeiende hekel aan heb, dan is het: extremisme. Zowel het linkse als het rechtse. Extremisme gaat steeds gepaard met haat en staat lijnrecht tegen het christendom..